

Vattendragsgrupper i Östergötland

Maria Gustavsson
maria.b.gustavsson@lansstyrelsen.se

3 Nystartade vattendragsgrupper

Målgrupp:

Lantbrukare

Markägare

Vattenråd

Samarbete

Erfarenheter

Aktionsgruppen- Intern grupp på Länsstyrelsen Östergötland

- LONA
- LOVA
- LBP
- Greppa näringen
- Vattenverksamhet
- Vattenekologer
- Åtgärdssamordnare

Åtgärdssamordnaren är kontakt
för vattendragsgruppen

Helheten

- Leda till förbättrad vattenkvalitet
- Vara ekonomiskt rimliga "Rätt åtgärd på rätt plats"
- Gynna lanthbrukaren ifråga, ge mersmak

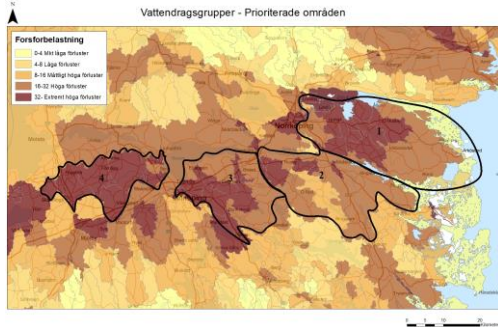

Rätt åtgärd på rätt plats

Vad är problemet?

Vad är en rimlig lösning?

Tips för minimera konflikthantering

- Konsult som första kontakt
(kontrakterad 60 h/grupp)
- Första mötet som endast inspiration
- Vattendragsvandring där markägarna får välja vart vi ska åka/vad kolla på
- Diskutera aktuella problem

Dys inget tvång
att fortsätta eller
att göra åtgärder

Tips för minimera konflikthantering

- Kunnig kontakt med erfarenhet/kunskap inom lantbruk
 - Skapar förtroende
- Undvik schablonmässiga analyser
- Personlig kontakt, byt inte kontaktperson
- Redogör för planeringen för vattendragsgruppen

Markägarens
problem är viktigast

Tips för minimera konflikthantering

Ta tillvara på deras olika intressefrågor

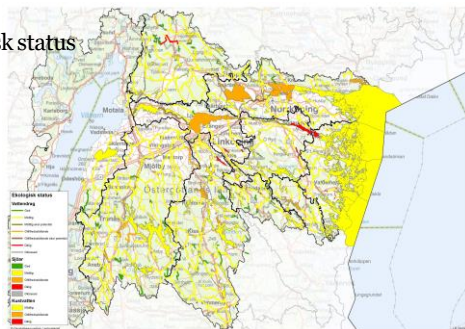

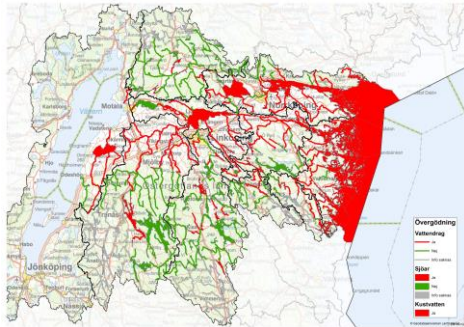
Underlag för val av område

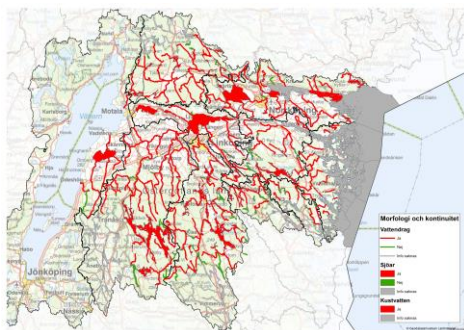
- Statusklassningar
- Höjdkartor
- SMHI buffert mot torka
- Fosforbelastning
- Markanvändning
- Provtagning

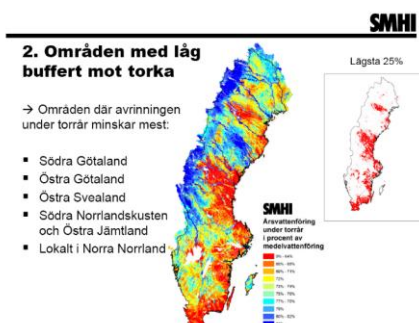

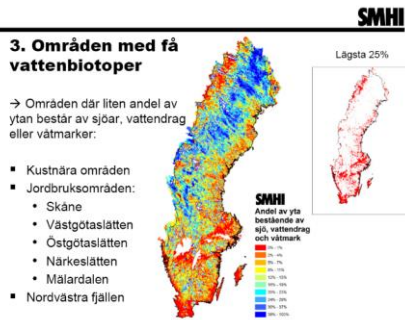
Ekologisk status

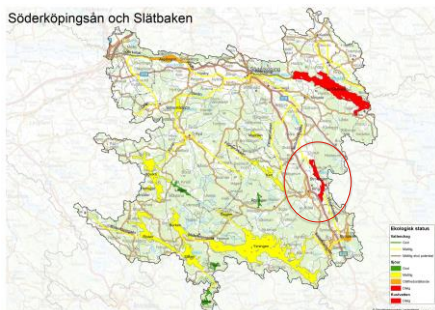

Viktigaste underlaget för val av område

Intresserade Markägare!

Söderköpingsån och Slätbaken

Inför första gruppmötet

Demografi?

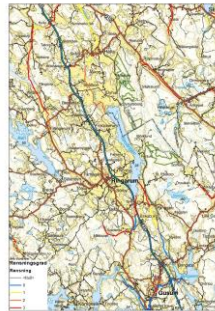
Storlek på jordbruk?
Mindre markägare?
Greppa-medlemmar?
Tidigare åtgärder?
Tidigare kontakter?

Samt

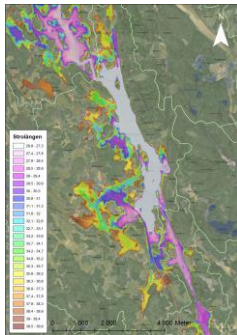
Underlagsdata

Morfologiska problem

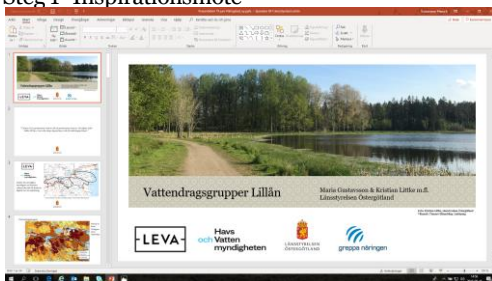

Rätt åtgärd på rätt plats blir både lättare och billigare!

Steg 1- Inspirationsmöte

Steg 1- Inspirationsmöte

- Exempel på åtgärder och hur vi skulle genomföra dem
- Ekonomiska stöd

Exempel på åtgärder:

- Skapa skyddszoner
- Tvåstegsdiken
- Anlägga eller restaurera våtmarker
- Fosfordammar
- Kalkfilterdiken
- Återmeandring
- Reglerbar dränering
- Strukturalkning
- Fångeriödar
- Förbättrad markavvattnings genom miljövänligt underhåll av öppna diken

Ekonomiska stöd via länsstyrelsen:

- LOVA – Inriktat på övergödning men kan inkludera andra värden
- ZONA (pausat för tillfället pga ny budget)
- Inriktat på naturvård och bio-mångfald

Lantbruksprogrammet (LBP) – Miljöinvesteringar

- Förbättrad vattenkvalitet
- Anlägga/restaurera våtmarker eller dammar för förbättrad vattenkvalitet
- Anlägga/restaurera våtmarker eller dammar för biologisk mångfald
- Anlägga tvästegsdiken
- Reglerbar dränering

Steg 1- Inspirationsmöte

- Exempel på åtgärder och hur vi skulle genomföra dem
- Ekonomiska stöd
- Historik

Exempel på åtgärder:

- Skapa skyddszoner
- Tvästegsdiken
- Anlägga eller restaurera våtmarker
- Fosfordammar
- Kalkfilterdiken
- Återmeandring
- Reglerbar dränering
- Strukturkalkning
- Fläsgredor
- Förbättrad markavvattnning genom miljövänligt underhåll av öppna diken

Under lång tid har vi gjort oss av med vatten

Vi har dikat ut mycket av vårt landskap och den naturliga rening som sker i våtmarker har förlorats.

Ökande befolkning krävde mer produktiv odlingsmark och skogsmark.

Tyvärr har bortledandet av vatten orsakat mycket problem.

I ett förändrat klimat och med allt mer trängande miljöbelastning behöver vi värna och vårda vatten på ett klokt sätt.

Steg 1- Inspirationsmöte

- Exempel på åtgärder och hur vi skulle genomföra dem
- Ekonomiska stöd
- Historik
- Förklara underlagsdata och hjälpmedel

Exempel på åtgärder:

- Skapa skyddszoner
- Tvåstegsdiken
- Anlägga eller restaurera våtmarker
- Fosfordammar
- Kalkfilterdiken
- Återmeandring
- Reglerbar dränering
- Strukturkalkning
- Fånggrödor
- Förbättrad markavvattningsmiljövänligt underhåll av öppna diken

Vi tar hjälp av drönare

Vid åtgärdsplanering och fältvandringar

[Övriga filmer](#)

Steg 2- Vattendragsvandring

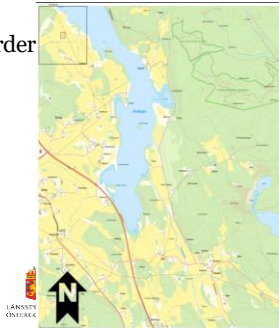
- Titta på problemområden
- Diskutera problem
- AVSLAPPNAT, ÖPPET KLIMAT

OBS FIKA

Steg 3- Förslag på åtgärder

- Strukturkalkning
- Någon form av tvästegsdike (eroderingsproblem)
- Fosfordamm
- Någon form av återmeandring
- Reningsverk, problem med breddning
- Kompensation för kulvertering av dike - Våtmark

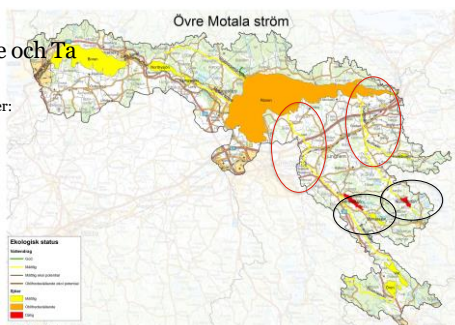
Steg 3- Ge och Ta

- Länsstyrelsen startar och finansierar utredning om internbelastning i sjön
- Provtagning
- Lodning
- Makrofytt-inventering

Steg 3- Ge och Ta

Vattendragsgrupper:
Gistad och Askeby

Andra viktiga detaljer

- Marinering- Saker tar tid
- Börja smått- En liten åtgärd är bättre än ingen åtgärd

LÄNSSTYRELSEN
ÖNTERGÖTLAND

Maria Gustavsson
010-223 54 33
maria.b.gustavsson@lansstyrelsen.se